

Osho: Mosterdzaad – *over de mysticus Jezus volgens het Thomas Evangelie*
vert. van: Osho: The Mustard Seed – *the revolutionary teachings of Jesus*
uit het Engels door: Ma Prem Arya / G.Kiekens
ontwerp en vormgeving: Mayo Schumann
grafische ondersteuning en typesetting: Focus to prepress, Zuidplas
druk support: PrintSupport4U, Meppel
gedrukt op FSC-mixed sources papier

ISBN 978-90-5980-127-1

2^e editie, 3^e druk

NUR 739

trefw.: Jezus, Thomas Evangelie

© Osho International Foundation Switzerland, 1975

© Osho Publikaties, 1996, 2014

Published by arrangement with Osho International Foundation Switzerland,
Bahnhofstr. 52, 8001 Zurich.

All rights reserved.

OSHO™ is a registered trademark of Osho International Foundation
Switzerland, www.osho.com

Al het materiaal voor dit boek is een integrale weergave van een serie
originele lezingen die Osho in het publiek gaf, en die, zoals al zijn lezingen,
in boekvorm zijn uitgegeven. Ook zijn het complete tekst- en audioarchief te
raadplegen via de on-line Osho bibliotheek op www.osho.com

Alles uit deze uitgave mag worden verveelvoudigd en/of openbaar gemaakt
door middel van druk, fotokopie, microfilm, internet of op welke wijze ook,
mits vooraf door de uitgever schriftelijke toestemming is verleend.

Osho Publikaties
Churchillstraat 11
7091 XL Dinxperlo
tel. 0315-654 737
www.osho.nl
www.zentarot.nl

Mosterdzaad

**over de mysticus Jezus
volgens het Thomas Evangelie**

Inhoud

1. Mosterdzaad	5
2. De paradox van Jezus	27
3. Een waar mirakel	49
4. Trek geen kleren aan	71
5. Een heel vreemde uitspraak	89
6. Absurd! Krankzinnig!	111
7. De schat die niet vergaat	133
8. Maak van twee één	149
9. Wat mankeert mijn vrouw?	171
10. Alleen maar genieten	189
11. Kies voor het eeuwige	207
12. Kom eruit, dan zal ik je eens wat laten zien!	229
13. Hij is een publiek geheim	255
14. Haast je langzaam!	277
15. Dichter van het allerhoogste	297
16. Je weet pas hoe iets smaakt als je 't proeft	319
17. Beweging en rust	341
18. Op woelige baren	361
19. God is geen gebruiksvoorwerp	379
20. Het denken is dronken	397
21. Laat het zaad ontkiemen	417

1 Mosterdzaad

De eerste uitspraak

*De discipelen zeiden tot Jezus: 'Zeg ons,
waaraan is het koninkrijk des hemels gelijk?'*

*Hij zei tot hen: 'Het is als mosterdzaad –
kleiner dan alle andere zaden,
maar als het in bewerkte aarde valt,
ontstaat er een grote boom,
die een schuilplaats wordt
voor alle vogelen des hemels.'*

DE INTERMENSELIJKE VERHOUDINGEN zijn sterk veranderd, en wel in negatieve zin. Op ieder gebied zijn de diepergaande relaties verdwenen: je vrouw is niet langer je vrouw, maar slechts een vriendin; je man is niet langer je man, maar gewoon een vriend. Vriendschap is goed, maar kan niet erg diep gaan. Een huwelijk is iets dat plaatsvindt in de diepte. Het is een verbintenis in de diepte, en als je geen verbintenis aangaat, blijf je aan de oppervlakte. Als je geen verbintenis aangaat waag je de sprong nooit. Je kunt aan de oppervlakte drijven, maar de diepten ontgaan je.

Natuurlijk is het gevaarlijk in de diepte af te dalen – dat moet wel, omdat je aan de oppervlakte zeer efficiënt bent. Aan de oppervlakte kun je werken als een automaat, daarvoor heb je geen bewustzijn nodig. Maar hoe verder je in de diepten doordringt, des te waakzamer moet je zijn, want ieder ogenblik kan de dood je overvallen. Angst voor de diepte heeft alle relaties oppervlakkig gemaakt. Ze hebben iets kinderlijks gekregen.

Het kan leuk zijn een vriend of vriendin te hebben, maar het kan geen deur worden tot het diepste dat in iedereen verborgen ligt. Met een vriendin kun je een seksuele relatie hebben, maar er kan geen liefde groeien. Liefde vraagt om diepe wortels. Seks is mogelijk aan de oppervlakte, maar seksualiteit is alleen maar dierlijk, biologisch. Ze kan mooi zijn als ze onderdeel is van een inniger liefde, maar als ze geen onderdeel is van een inniger liefde, is ze het stuitendste wat je je kunt voorstellen; ze is stuitend omdat er geen gemeenschap is – je raakt elkaar alleen maar aan en gaat weer uit elkaar. Alleen de lichamen ontmoeten elkaar, niet jullie – niet het ik, niet het jij. Dat is er met alle relaties gebeurd.

Maar de belangrijkste relatie is helemaal verdwenen, en de belangrijkste relatie is die van meester en discipel. Je kunt Jezus niet begrijpen als je niet begrijpt wat de verhouding tussen een meester en zijn discipelen inhoudt. Die is volkomen verdwenen. De vrouw is vervangen door de vriendin, de man door de vriend, maar de meester, en de relatie die er bestaat tussen hem en zijn discipelen, zijn helemaal verdwenen. Of deze relatie is vervangen door iets heel anders, en wel door de relatie tussen psychiater en patiënt.

Tussen psychiater en patiënt bestaat een relatie die alleen maar ziek kan zijn, pathologisch, want de patiënt komt niet naar hem toe op zoek naar de waarheid, niet werkelijk om ‘geheeld’ te worden. Dat woord ‘helen’ heeft grote betekenis. Het hangt samen met ‘heel maken’, met heiligheid, het betekent een diepgaand heel worden binnen in het zelf. Een patiënt komt niet om geheeld te worden, want als hij kwam om geheeld te worden, zou hij alleen discipel kunnen zijn. Een patiënt komt om van zijn ziekte af te komen; zijn houding is volledig negatief. Hij komt alleen om te worden gedwongen weer normaal te worden, alleen om weer een functionerend lid

van de gewone wereld te worden. Hij was slecht aangepast, hij moet zich aanpassen en de psychiater helpt hem zich weer aan te passen. Maar zich aan te passen waaraan? Zich aan te passen aan deze wereld, deze maatschappij, die volslagen ziek is.

Wat jullie een 'normaal' mens noemen, is niets anders dan normaal pathologisch, of normaal krankzinnig, normaal geestesziek. De 'normale' mens is ook geestesziek, maar binnen bepaalde grenzen, de door de maatschappij, de cultuur, aanvaarde grenzen. Af en toe komt er iemand op verboden terrein, hij overschrijdt de grenzen – en dan wordt hij ziek. Dan zegt de hele maatschappij, die zelf ziek is, dat die mens ziek is. En de psychiater staat aan die grens om de mens terug te helpen, terug naar de massa.

Een psychiater kan geen meester zijn, want hij is zelf niet 'heel'. En de patiënt kan geen discipel zijn, want hij komt niet om te leren. Hij is in de war, en hij wil niet in de war zijn, hij wil alleen aangepast worden, niet geheeld. Een psychiater kan geen meester zijn, al is dat in het Westen zijn pretentie en zal hij vroeg of laat in het Oosten ook pretenderen dat hij een meester is. Maar hij kan dat niet zijn – hij is zelf ziek. Het kan zijn dat hij anderen helpt zich aan te passen, en dat is oké: de ene zieke mens kan de andere helpen – in zekere zin. Maar een ziek mens kan een ander die ziek is, niet helen; de ene gek kan de andere niet van zijn gekte afhelpen.

Zelfs mensen als jullie Freud, jullie Jung en jullie Adler zijn totaal ziek, niet alleen de gewone psychiaters, maar ook de grootsten onder hen zijn ziek en pathologisch. Ik zal jullie het een en ander vertellen, zodat je dit na kunt voelen. Zodra iemand over de dood begon, ging Freud beven. Twee maal viel hij zelfs flauw en viel van zijn stoel alleen omdat iemand het over de mummies in Egypte had. Hij viel flauw! En een andere keer sprak Jung over de dood en over lijken, en plotseling begon Freud te beven, viel op de grond, buiten kennis, hij verloor het bewustzijn.

Als de dood Freud al zo'n angst aanjoeg, wat moesten zijn leerlingen dan wel voelen? En waarom zouden we zo bang zijn voor de dood? Kun je je een boeddha voorstellen die bang is voor de dood? Dan zou hij geen boeddha meer zijn.

Jung heeft verteld dat hij vaak het plan had naar Rome te gaan om het Vaticaan te bezoeken en in het bijzonder de bibliotheek, de enorme bibliotheek van het Vaticaan, die geheime archieven bezit over alle religies die hebben bestaan – en die zijn heel zeldzaam. Maar steeds begon hij te beven als hij een kaartje ging kopen – terwijl hij alleen maar naar Rome wilde! Wat moet er dan wel gebeuren als je in moksha gaat? En dan annuleerde hij zijn reis en ging naar huis. Hij is nooit gegaan, nooit. Vaak probeerde hij het, en ten slotte besloot hij: 'Nee, ik kan het niet.'

Wat is die angst om naar Rome te gaan? Waarom zou een psychiater bang zijn de religie op te zoeken? Omdat Rome een symbool is, de verte-

genwoordiger ervan. En deze Jung had een filosofie bedacht en die filosofie was bang ontzenuwd te worden. Het is alsof een kameel niet naar de Himalaya durft te gaan, want als een kameel in de buurt van de Himalaya komt, merkt hij voor het eerst dat hij niets voorstelt. De hele filosofie die Jung bedacht heeft is alleen maar kinderlijk. De mens heeft zulke gigantische, hemelhoge stelsels bedacht en al die stelsels zijn nu ingestort. De angst wordt veroorzaakt doordat naar Rome gaan betekent dat je de puinhopen bezoekt van de grootse systemen die in het verleden zijn bedacht.

Hoe staat het met jouw kleine stelseltje? Wat valt er te zeggen over dat kleine hoekje dat je hebt schoongemaakt en versierd? Hoe staat het met jouw filosofie?

Grote filosofieën zijn ineengestort en tot stof vergaan: ga naar Rome en zie wat er gebeurd is! Ga naar Athene en zie wat er gebeurd is! Waar zijn de scholen van Aristoteles, Plato en Socrates? Allemaal tot stof vergaan. De grootste stelsels gaan ten slotte ten onder en alle gedachten blijken uiteindelijk waardeloos te zijn, omdat gedachten slechts door de mens geschapen zijn.

Alleen door 'niet-denken' leer je het goddelijke kennen. Door denken kun je het eeuwige niet leren kennen, omdat denken aan tijd gebonden is. Denken kan niet van de eeuwigheid zijn; geen enkele filosofie, geen enkel gedachtestelsel kan eeuwig zijn. Dat was de oorzaak van de angst.

Jung besprak minstens vier of vijf keer een reis en steeds zegde hij deze af. En toch is deze Jung een van de grootste psychiaters. Als hij al niet naar Rome durfde te gaan, hoe was het dan met zijn leerlingen gesteld? Zelfs jij bent niet bang, niet omdat je beter bent dan Jung, maar alleen maar omdat je minder bewust bent. Hij was zich ervan bewust dat hij in Rome door de mand zou vallen; dat op het moment dat hij de puinhopen van al die grootse stelsels zag, zich een beven, een angst voor de dood van hem meester zou maken en hij zich zou afvragen: 'Wat zal er met mijn stelsel gebeuren? Wat zal er met mij gebeuren?' Hij begint te beven en gaat terug naar huis, en in zijn memoires schrijft hij: 'Ten slotte heb ik het hele idee laten varen. Ik ga niet naar Rome.'

Hetzelfde overkwam Freud vele malen, het blijkt dus geen toevaligheid te zijn. Ook hij wilde naar Rome en ook hij was bang. Waarom? Freud kon even boos zijn als jij, Freud kon evenveel behoefte aan seks hebben als jij, net zo bang zijn voor de dood als jij, net zo neurotisch in zijn gedragingen zijn als jij, wat is er dan voor verschil? Hij kan intelligenter zijn geweest, misschien een genie, of hij kon misschien een beetje hulp bieden, maar hij was even blind als jij wat het ultieme betreft, wat betreft de aller-geheimste diepste kern van het zijn.

Nee, psychiatrie kan geen religie worden. Ze kan een goed ziekenhuis worden, maar geen tempel – dat is niet mogelijk. En een psychiater is

misschien nodig omdat de mensen ziek zijn, slecht aangepast, maar een psychiater is geen meester en een patiënt is geen discipel. Als je naar een meester komt als patiënt, dan loop je hem mis, want een meester is geen psychiater. Ik ben geen psychiater.

Er komen mensen bij me die zeggen: 'Ik lijd aan een mentale angst, een neurose, zus en zo.'

Ik zeg: 'Dat is oké, want ik ga niet je angst behandelen, ik ga jou behandelen. Ik heb geen belangstelling voor je kwalen, het gaat mij alleen om jou. Kwalen zitten aan de buitenkant, en waar jij bent is geen kwaal.'

Als je je er eenmaal van bewust wordt wie je bent, zullen al je kwalen verdwijnen. Ze bestaan in wezen slechts omdat je je hebt afgewend van zelfkennis, je hebt jezelf gemeden. Je bent een wezenlijke ontmoeting uit de weg gegaan omdat je niet naar jezelf wilde kijken. Waarom wil je niet naar jezelf kijken? Wat is er met je gebeurd? Als je niet bereid bent geconfronteerd te worden met jezelf, kun je geen discipel worden, want een meester kan niets doen als je jezelf niet onder ogen wilt komen. Hij kan je alleen helpen jezelf onder ogen te komen.

Waarom ben je zo bang? Ergens in het verleden is er iets misgegaan. Er wordt een kind geboren en hij wordt niet geaccepteerd zoals hij is. Veel moet worden veranderd, onder dwang, hij moet gedisciplineerd worden. Hij heeft veel kanten die de maatschappij en zijn ouders niet kunnen accepteren, die kanten moeten dus worden ontkend, onderdrukt; slechts enkele kanten kunnen worden geaccepteerd en gewaardeerd. Het kind moet het klaar zien te spelen. Hij moet allerlei delen van zijn wezen, die zich niet mogen openbaren, ontkennen. En hij moet ze zo volledig ontkennen dat hij zich er ten slotte niet meer van bewust is. Dat is onderdrukking, en de hele maatschappij is gebaseerd op onderdrukking.

Het grootste deel van het wezen van het kind moet worden onderdrukt, volledig in het duister worden geworpen. Maar dat onderdrukte deel laat zich gelden, het komt in verzet, het reageert. Het wil voor den dag komen en je moet het steeds opnieuw terugdringen. En zo word je bang om met jezelf geconfronteerd te worden, want wat zal er dan met dat onderdrukte deel gebeuren? Het zal terugkomen, het zal er zijn. Wat zal er met het onbewuste gebeuren? Als je met jezelf wordt geconfronteerd zal het onbewuste er zijn, alles wat je hebt ontkend zal er zijn. En daarom ben je bang.

Als een kind niet geheel en al wordt geaccepteerd zoals hij of zij is, zal deze angst blijven bestaan. Maar tot nog toe heeft er geen enkele maatschappij bestaan die een kind totaal accepteert. En het lijkt erop dat er ook nooit een maatschappij zal bestaan die een kind volledig zal accepteren, omdat dat bijna onmogelijk is. Dus zal die onderdrukking er altijd zijn. En iedereen staat eens tegenover dat probleem, dat hij zichzelf onder ogen moet komen. Je wordt een discipel op het moment dat je er niet meer op

let wat goed en wat slecht is, wat geaccepteerd wordt en wat niet. Je kunt pas discipel worden op het moment dat je bereid bent je hele wezen aan jezelf bloot te geven.

De meester is slechts een vroedvrouw. Hij helpt je door een nieuwe geboorte heen, herboren te worden. En wat is de relatie tussen een meester en een discipel? Een discipel moet vertrouwen hebben, hij mag niet twijfelen. Als hij twijfelt kan hij zich niet blootgeven. Als je aan iemand twijfelt, krimp je in elkaar en kun je je niet ontplooien. Als je twijfelt, wordt hij een vreemde en dan sluit je je af. Je kunt niet open zijn, want je weet niet wat die vreemde je zal aandoen. Je kunt tegenover hem niet kwetsbaar zijn; je moet jezelf beschermen en een pantser aantrekken.

Tegenover een meester moet je het pantser volledig afleggen – dat is een absolute voorwaarde. Zelfs tegenover een geliefde kun je iets van je pantser behouden; tegenover een geliefde hoeft je niet zo open te zijn. Maar tegenover een meester moet je geheel en al open zijn, anders gebeurt er niets. Als je ook maar iets van jezelf achterhoudt, bestaat er geen relatie. Je moet volledig vertrouwen hebben, want alleen dan kunnen de geheimen worden onthuld, alleen dan kunnen de sleutels je worden aangeboden. Maar als je je verbergt, betekent dat dat je met de meester vecht, en dan kan hij niets voor je doen.

Strijd is niet de sleutel bij een meester, overgave is de sleutel. En overgave is volkomen van de wereld verdwenen. Daarvoor zijn vele oorzaken: drie of vier eeuwen lang is de mens geleerd dat hij een individualist moest zijn, een egoïst. De mens is geleerd dat hij zich niet moest overgeven, maar moest vechten; niet moest gehoorzamen, maar rebelleren. De mens is geleerd dat hij geen vertrouwen moest hebben maar twijfel. Daar was natuurlijk een reden voor: de wetenschap ontwikkelt zich door twijfel.

Wetenschap is diepgaand scepticisme. Ze werkt niet via vertrouwen; ze werkt via de logica, argumenten, twijfel. Hoe meer je twijfelt, des te wetenschappelijker word je. Het pad is tegengesteld aan dat van de religie.

Religie werkt door vertrouwen: hoe meer vertrouwen je hebt, des te religieuzer word je. De wetenschap heeft wonderen verricht, en die wonderen zijn goed zichtbaar. Maar religie heeft nog grotere wonderen verricht, maar die wonderen zijn veel minder zichtbaar. Wat kun je voelen, zelfs als er een boeddha is? Wat kun je zien? Hij is niet zichtbaar – zichtbaar is alleen maar een lichaam, dat even sterfelijk is als jij. Zichtbaar is dat hij ouder wordt en op een dag zal sterven. In het onzichtbare is hij onsterfelijk. Maar jij hebt de ogen niet om het onzichtbare te zien, jij hebt het vermogen niet om het innerlijkste, het onbekende te voelen. Daarom beginnen alleen vertrouwende ogen beetje bij beetje te voelen en gevoelig te worden. Als je vertrouwt, betekent dat dat je beide ogen sluit. Daarom

is vertrouwen blind, zoals liefde blind is – maar vertrouwen is nog blinder dan liefde.

Wat gebeurt er als je beide ogen sluit? Dan vindt er een innerlijke transformatie plaats. Als je beide ogen sluit, die de buitenwereld zien, wat gebeurt er dan met de energie die door de ogen gaat? Die energie keert zich naar binnen. Ze kan niet van de ogen naar voorwerpen stromen, en daarom keert ze zich om, ze wordt een keerpunt. Energie moet stromen, energie kan niet statisch zijn. Als je één uitgang afsluit, vindt ze een andere. Als je beide ogen sluit, keert de energie die zich door de twee ogen bewoog zich om – er heeft een omkering plaats. Die energie raakt het derde oog in je. Het derde oog is niet iets fysieks; het betekent slechts dat de energie die zich door de ogen naar voorwerpen in de buitenwereld bewoog, nu terugkeert naar de bron. Ze wordt het derde oog, de derde manier om de wereld te zien. Alleen door dat derde oog kun je een Boeddha zien; alleen door dat derde oog wordt een Jezus werkelijkheid. Als je dat derde oog niet hebt, is Jezus er wel maar je loopt hem mis – velen zijn hem misgelopen.

In zijn woonplaats dachten de mensen dat hij alleen maar de zoon was van die timmerman, Jozef. Niemand, *niemand* herkende wat er met deze man was gebeurd: dat hij geen timmermanszoon meer was, maar gods zoon was geworden. Dat is een innerlijk verschijnsel. En toen Jezus verkondigde: 'Ik ben de zoon van het goddelijke, mijn vader is in de hemel', lachten de mensen hem uit en zeiden: 'Óf je bent gek geworden, óf je bent een dwaas, óf je bent heel uitgekookt. Hoe kan de zoon van een timmerman plotseling de zoon van god worden?' Maar dat kan wel...

Alleen het lichaam wordt uit het lichaam geboren. Het innerlijke zelf wordt niet uit het lichaam geboren, het wordt geboren uit de heilige geest, het komt van het goddelijke. Maar eerst moet je ogen krijgen die zien, eerst moet je oren krijgen die horen.

En het begrijpen van Jezus is een heel subtiele zaak; je moet een intensieve training doorlopen. Het is zoiets als het begrijpen van klassieke muziek. Als je plotseling voor het eerst naar klassieke muziek mag luisteren krijg je het gevoel: 'Wat is dat voor nonsens?' Ze is zo subtiel dat er een lange training voor nodig is. Je moet heel wat jaren in de leer zijn, dan pas zijn je oren voldoende geoefend om dat subtiele op te vangen – en dan gaat er niets boven klassieke muziek. Dan is gewone alledaagse muziek zoals filmmuziek helemaal geen muziek meer. Het is alleen maar lawaai en bovendien dwaas. Omdat je oren niet geoefend zijn, leef je met dat lawaai en denk je dat het muziek is. Maar voor klassieke muziek heb je heel aristocratische oren nodig. Er is oefening voor nodig, en hoe meer geoefend je bent, des te hoorbaarder wordt het subtiele. Maar in vergelij-

king met een Jezus is klassieke muziek niets, want hij is de kosmische muziek. Je moet heel stil zijn, zonder de minste gedachteflits, de geringste beweging in je wezen; alleen dan kun je Jezus horen, kun je Jezus begrijpen, kun je hem kennen.

Jezus blijft maar steeds herhalen: 'Zij die oren hebben, kunnen me verstaan. Zij die ogen hebben, zie! Ik ben hier!' Waarom herhaalt hij steeds weer: 'Zij die ogen hebben, zie! Zij die oren hebben, hoor!' Waarom? Hij heeft het over een andere dimensie van verstaan, die alleen een discipel begrijpen kan. Heel weinigen begrepen Jezus, maar dat ligt in de aard der dingen, dat is onontkoombaar. Zeer weinigen – en wie waren die weinigen? Dat waren geen geleerden, nee; het waren geen hoogleraren, nee; het waren geen pandits, geen filosofen, nee! Het waren gewone mensen: een visser, een boer, een schoenmaker, een prostituee; het waren doodgewone mensen, de allergewoonste, de allergewoonste van de gewone mensen.

Waarom konden deze mensen hem begrijpen? Er moet iets heel speciaals zitten in een gewoon mens. Er moet iets heel speciaals zijn dat in een gewoon mens zit en dat verdwijnt in de zogenaamd 'bijzondere' mensen. Wat is dat? Het is nederigheid, vertrouwen.

Hoe beter je intellect is getraind, des te minder vertrouwen kun je hebben. Als je intellect niet zo getraind is, kun je beter vertrouwen. Een boer vertrouwt, hij hoeft niet te twijfelen. Hij zaait het zaad op het veld en hij vertrouwt dat het op zal komen, dat het zal ontkiemen als het juiste jaargetijde aanbreekt. En het ontkiemt. Hij wacht en hij bidt, en in het daarvoor bestemde seizoen ontkiemen die zaden en worden planten. Hij wacht en hij vertrouwt. Hij leeft met de bomen, de planten, de rivieren en de bergen. Het is niet nodig te twijfelen; bomen zijn niet sluw, je hebt geen pantser nodig om je ertegen te beschermen. Heuvels zijn niet sluw – het zijn geen politici, het zijn geen misdadigers – je hebt geen pantser nodig om je ertegen te beschermen. Daar heb je geen beschutting nodig, je kunt open zijn.

Daarom voel je plotseling iets van verrukking als je de heuvels ingaat. Waar komt die vandaan? Van de heuvels? Nee, ze komt doordat je nu je pantser kunt afleggen, je hoeft niet bang te zijn. Als je bij een boom gaat staan voel je je plotseling heerlijk. Dat komt niet door die boom, dat komt van binnen uit jezelf. Tegen een boom hoeft je je niet te beschermen, je kunt op je gemak zijn en je thuis voelen. Een bloem zal je niet plotseling aanvallen; een boom kan geen dief zijn, hij kan niets van je stelen. Dus als je naar de heuvels gaat, naar zee, naar de bomen, naar het bos, leg je je pantser af.

Mensen die met de natuur leven, hebben meer vertrouwen. In een land dat niet zo sterk geïndustrialiseerd is, minder gemechaniseerd, minder technologisch, waar je meer met de natuur leeft, is meer vertrouwen.

Daarom kun je je niet voorstellen dat Jezus in New York zou worden geboren – dat is zo goed als onmogelijk. Jezusfreaks kunnen daar worden geboren, maar Jezus niet. En die freaks zijn gewoon neurotisch, Jezus is alleen maar een excuus. Nee, je kunt je niet indenken dat Jezus daar zou worden geboren, dat is bijna onmogelijk. En al werd hij er geboren, niemand zou naar hem luisteren. Ook al was hij er, niemand zou in staat zijn hem te herkennen. Hij werd geboren in een tijd zonder technologie, zonder wetenschap, als zoon van een timmerman. Hij trok zijn hele leven op met arme, eenvoudige mensen, die met de natuur leefden. Zij konden vertrouwen.

Op een dag, vroeg in de morgen, komt Jezus bij het meer. De zon is nog niet boven de horizon. Er zijn twee vissers die juist hun netten hebben uitgeworpen om vis te vangen als Jezus eraankomt en zegt: ‘Kijk! Waarom verspil je je leven? Ik kan je vissers van mensen maken. Waarom verspil je je energie met het vangen van vis? Ik kan je tot vangers van mensen maken, vissers van mensen. Kom, volg mij!’

Als hij dat tegen jullie had gezegd op je kantoor of in je winkel, dan had je gezegd: ‘Ga weg! Ik heb geen tijd. Verspil je eigen tijd!’ Maar die twee vissers keken naar Jezus; ze keken naar Jezus zonder een spoor van twijfel. De zon kwam op en dit was een mooie man, deze Jezus. En zijn ogen – die waren dieper dan het meer, en zijn uitstraling was sterker dan die van de zon. Ze gooiden hun netten van zich af en volgden Jezus.

Dat is vertrouwen. Geen enkele vraag als: ‘Wie bent u, vreemdeling?’ Zij kenden hem niet, hij kwam niet uit hun dorp. Ze hadden hem nog nooit gezien, ze hadden hem nog nooit gehoord. Maar het was genoeg – de oproep, de uitnodiging was genoeg. Ze hoorden de uitnodiging, ze keken naar Jezus, voelden zijn oprechtheid, en ze volgden hem.

Net toen ze op het punt stonden het dorp te verlaten, kwam er een man aanrennen die tegen de vissers zei: ‘Waar gaan jullie heen? Jullie vader is plotseling gestorven. Kom terug!’

Daarom zeiden ze tegen Jezus: ‘Mogen we naar huis om onze dode vader te begraven? En dan komen we.’

Jezus antwoordde: ‘Bekommer je niet om de doden. Er zijn genoeg doden in het dorp. Zij zullen hun doden begraven. Kom, volg mij. Je hoeft je niet met de doden bezig te houden.’ En die twee vissers volgden hem. Dat is vertrouwen: ze hoorden, ze zagen Jezus.

Hij bedoelde – en hij had gelijk: ‘Als je vader dood is, wat kun je dan nog doen? Als iemand dood is, is hij dood. Je hoeft er niet heen te gaan. En er zijn genoeg doden in het dorp; zij zullen de rest doen, zij zullen voor het ritueel zorgen, zij zullen je vader begraven. Kom, volg mij.’ Ze volgden hem en ze keerden nooit terug, ze keken nooit om. Vertrouwen betekent niet omkijken. Vertrouwen betekent niet terugkeren.

Een twijfelende geest kijkt altijd om, denkt altijd aan het alternatief, denkt altijd aan wat hij niet gedaan heeft en vraagt zich altijd af of hij wel het juiste heeft gedaan. 'Zal ik teruggaan of deze gek volgen? Wie weet? Hij zegt dat hij de zoon van god is, maar wie weet? Niemand weet iets van god, niemand weet iets over zijn zoons – en deze man ziet er net uit als wij!' Maar de vissers volgden Jezus.

Als je een man als Jezus volgt, zal hij je vroeg of laat aansteken. Maar in het begin moet je volgen. Vroeg of laat zul je voelen dat hij gods zoon is – en dat niet alleen, door hem zul je gaan beseffen dat ook jij een zoon van god bent. Maar in het begin moet je vertrouwen hebben. Als je in het begin twijfelt, blijven de deuren gesloten.

De relatie tussen meester en discipel is verdwenen als gevolg van het succes van drie eeuwen wetenschap. De wetenschap is zo goed geslaagd. En ze heeft wonderen verricht – nutteloze wonderen natuurlijk, want ze hebben helemaal niets bijgedragen aan het menselijke geluk. En een wonder is nutteloos als het geluk er niet door is toegenomen. Integendeel, we zijn minder gelukkig geworden. Hoe meer technologie, hoe meer comfort, maar hoe minder geluk: dat is het wonder dat de wetenschap heeft volbracht. Hoe meer dingen door machines kunnen worden gedaan, des te minder ben je nodig. En hoe minder je nodig bent, des te onbetekenender ga je je voelen, nuttelozer, zinlozer. Vroeg of laat zal de computer je vervangen en dan zul je helemaal niet meer nodig zijn. Dan kun je je van kant maken, want de computer doet alles.

Geluk spruit voort uit het gevoel nodig te zijn. Als je nodig bent, voel je je gelukkig, want je hebt het gevoel dat je bestaan zin heeft, je hebt het gevoel dat je leven zin heeft. Je hebt het gevoel dat je nodig bent en dat de zaken er zonder jou anders zouden voorstaan. Maar nu verandert er zonder jou niets. Integendeel, zonder jou gaat alles beter, want machines kunnen alles beter dan jij. Je staat alleen maar in de weg, je bent uit de tijd. Op 't ogenblik is de mens het meest achterhaalde ding, want ieder jaar verschijnt er van alles een nieuwe uitvoering. Er komt een nieuw model Ford, een nieuw model van alles. Alleen de mens blijft een achterhaald model. Tussen zoveel nieuwe dingen ben jij het enige oude.

Een mens van deze tijd heeft voortdurend een gevoel van zinloosheid, want niemand heeft hem nodig. Zelfs kinderen hebben je niet nodig, omdat de overheid, de welvaartsstaat, wel voor ze zorgt. Je oude vader en moeder hebben je niet nodig, omdat er instellingen zijn – overheids- en staatsinstellingen – die in hun noden zullen voorzien. Wie heeft je nodig? En als je het gevoel hebt dat niemand je nodig heeft, dat je alleen maar een node-loze last bent, hoe kun je dan gelukkig zijn? Vroeger was je nodig.

Ergens zegt de joodse mysticus Hillel, die een man van groot vertrouwen moet zijn geweest, iemand die veel bad, tot god in zijn gebed: 'Denk

niet dat ik u alleen nodig heb – u hebt mij ook nodig. U bent niets zonder mij. Als Hillel er niet zou zijn, wie zou er dan bidden? Wie zou er dan naar u opzien? Ik ben een noodzakelijkheid. Onthoud dus: ik heb u nodig, dat is waar, maar u hebt mij ook nodig.’

Als het hele universum je nodig had, zelfs god, dan had je zin, betekenis, een geur. Maar nu heeft niemand je nodig. Je kunt gemakkelijk gemist worden, je bent niets. De technologie heeft comfort geschapen en jou overbodig gemaakt. De technologie heeft betere huizen voor je gebouwd, maar je niet tot een beter mens gemaakt, want voor betere mensen is een andere dimensie nodig – en die dimensie heeft niets met techniek te maken. Het is een dimensie van het bewustzijn, niet van de techniek.

De wetenschap kan geen Boeddha of Jezus scheppen, maar wel kan de wetenschap een maatschappij creëren waarin een Boeddha onmogelijk wordt. Er komen vaak mensen bij me die vragen waarom er nu geen boeddha's meer zijn, geen tirthankara's, waarom er geen Jezus meer is. Dat komt door jou! Je hebt een zodanige maatschappij geschapen dat het voor een eenvoudig mens, voor een onschuldig mens steeds onmogelijker wordt te bestaan. En zelfs al bestond hij, je zou hem niet herkennen. Het is niet zo dat er geen boeddha's zijn – ze zijn moeilijk te zien, maar ze zijn er wel. Misschien kom je ze iedere dag op weg naar kantoor tegen, maar je herkent ze niet omdat je blind bent.

Het vertrouwen is verdwenen. Bedenk wel: Jezus leefde in een tijd vol vertrouwen, diep vertrouwen. Al zijn glorie, al zijn betekenis, is alleen te begrijpen door die dimensie van vertrouwen. Nu gaan we ons in deze korte uitspraak van Jezus verdiepen.

De discipelen zeiden tot Jezus: 'Zeg ons, waaraan is het koninkrijk des hemels gelijk?'

Het waren geen vragenstellers, het waren geen nieuwsgierige mensen, ze waren niet van plan in discussie te gaan. Hun vraag was onschuldig. Alleen als een vraag onschuldig is Jezus kan antwoorden. Wanneer is een vraag onschuldig, weet je dat? Als je het antwoord al weet is de vraag niet onschuldig. Je vraagt: 'Bestaat er een god?' en je weet het antwoord al. Je weet het: ja, er is een god, en je bent alleen naar me toegekomen voor een bevestiging. Of je weet dat er geen god is, en je bent alleen maar gekomen om te kijken of die man dat weet of niet. Als je het antwoord al weet, is de vraag berekenend, dan is ze niet onschuldig. En dan kan een Jezus er geen antwoord op geven, want Jezus kan alleen op onschuld antwoorden.

Als een discipel wat vraagt, heeft hij geen antwoord klaar in zijn hoofd. Hij weet het niet, hij weet het gewoonweg niet en daarom vraagt hij het. Denk eraan: als je een vraag stelt, denk er dan over na of je hem stelt

omdat je al een antwoord klaar hebt. Komt je vraag voort uit je kennis? Want dan kan er geen sprake zijn van een ontmoeting. Dan zal, zelfs als ik antwoord geef, het antwoord je nooit bereiken. Je bent niet leeg genoeg om het antwoord te ontvangen. Het antwoord is er al: je bent al bevooroordeeld, vergiftigd.

Je kunt op twee manieren vragen stellen: ten eerste vanuit je kennis, en dan heeft het geen zin, want dan is er alleen een discussie mogelijk en geen dialoog. Maar als je uit onwetendheid vraagt, als je heel goed weet dat je niet weet, als je weet dat je niet weet en dan vraagt, dan ben je discipel geworden.

Nu wordt het geen discussie. Je bent alleen maar dorstig en vraagt om water; je hebt honger en vraagt om eten. Je weet niet en je vraagt; je bent bereid te ontvangen. Een discipel vraagt terwijl hij heel goed weet dat hij niet weet. Als je niet weet, ben je nederig. Als je weet, word je egoïstisch, en een Jezus kan niet tegen ego's praten.

De discipelen zeiden tot Jezus... 'Discipelen' wil zeggen mensen die zich er volledig van bewust zijn dat ze niet weten. 'Zeg ons, waaraan is het koninkrijk des hemels gelijk?'

Jezus sprak doorlopend over het koninkrijk des hemels en dat schiep veel problemen. De woordkeus zelf schiep veel problemen, omdat koninkrijk een politiek woord is en de politici bang werden. Hij werd gekruisigd omdat ze dachten: 'Deze man praat over een koninkrijk dat op aarde zal komen, en deze man zegt: "Ik ben de koning van dat koninkrijk." Deze man wil een revolutie ontketenen en de regering omverwerpen. Deze man wil een ander koninkrijk stichten!'

De koning, de onderkoning, de ambtenaren, de priesters, allemaal werden ze bang. En die man had invloed, want de mensen luisterden naar hem; de mensen luisterden niet alleen naar hem – als ze naar hem luisterden ondergingen ze een transformatie, ze raakten in vuur en vlam, ze werden volkomen nieuw, er gebeurde iets met hen. Daarom werden de priesters, onderkoning Pontius Pilatus, koning Herodes, de hele regering – zowel de wereldlijke als de kerkelijke overheid – bang voor die man. Hij leek gevaarlijk. Er had nooit een onschuldiger mens bestaan, maar hij leek gevaarlijk. Hij werd verkeerd begrepen.

Maar de kans dat iemand als Jezus verkeerd begrepen wordt, bestaat altijd. Het probleem is dat hij jouw taal moet gebruiken omdat er geen andere is. Wat hij ook zegt, hij moet het met jouw woorden zeggen. Er zijn geen andere woorden en jouw woorden zijn al overbelast; ze hebben al te veel betekenissen, zij zijn te beladen. Hij had het gewoon over gods koninkrijk, het koninkrijk des hemels. Maar 'koninkrijk'? Dat woord is gevaarlijk. Koninkrijk heeft een politieke bijklank.

Jezus was geen revolutionair van deze wereld. Hij *was* een revolutionair, een meester-revolutionair – maar van de innerlijke wereld. Hij sprak over het koninkrijk binnen in je. Maar zelfs de discipelen beseften niet wat hij zei. Als je bij een meester komt, vindt er een ontmoeting plaats van twee verschillende dimensies. Het is als de ontmoeting van hemel en aarde... precies op de grens. Als je vertrouwen hebt, kun je de hemel invliegen; als je geen vertrouwen hebt, blijf je aan de aarde gekluisterd. Als je vertrouwen hebt, kun je je vleugels uitslaan en vliegen, maar als je geen vertrouwen hebt, klamp je je vast aan de aarde. Die man brengt je gevaar. Wat is het koninkrijk des hemels? Wat voor soort koninkrijk? Dat koninkrijk is volstrekt tegengesteld, in lijnrechte tegenstelling met het koninkrijk van deze wereld. En Jezus legde het tot in den treure uit, maar het was moeilijk het de mensen te laten snappen. Hij zei: 'In mijn koninkrijk van god zullen de armsten de rijksten zijn, de laatsten zullen de eersten zijn.' Hij sprak precies als Lao Tse en hij was ook een man als Lao Tse. 'De laatsten zullen de eersten zijn in mijn koninkrijk van god.' Hij zei dat de nietigste mensen de belangrijkste zouden worden, de armste mensen de rijkste, en dat iemand die hier helemaal niet erkend wordt, daar erkend zal worden – een omgekeerde wereld. Zo moet het wel zijn.

Als je bij een rivier staat en de rivier is stil, er zijn geen golven, en je kijkt naar je spiegelbeeld, dan zie je het ondersteboven. Een weerspiegeling is altijd ondersteboven. In deze wereld staan we eigenlijk op onze kop en als je ons recht wilt zetten, moet je alles omkeren. Maar dan lijkt het alsof alles op z'n kop komt te staan. Er is een chaos nodig.

Boeddha werd bedelaar – het laagste in deze wereld. Hij was koning, maar het koninkrijk gods behoort aan de laagsten. Hij verliet het koninkrijk van deze wereld, want het koninkrijk van deze wereld is nutteloos, het is een zinloze last. Je draagt het, maar het is geen voedingsbron. Het maakt je kapot, het is een vergif – al kan het zo'n langzaam werkend vergif zijn dat je het niet merkt.

Er zat een man te drinken en er kwam iemand langs, een vriend. De vriend zei: 'Wat doe je toch? Dat goedje is een langzaam werkend vergif.'

De man antwoordde: 'Dat is oké – ik heb geen haast.'

Wat jullie leven noemen is een langzaam vergif, want uiteindelijk leidt het tot de dood. Het wordt je dood, het leidt nooit tot iets anders. Het kan zijn dat je geen haast hebt, maar dat verandert niets aan de eigenschap van het vergif. Het mag dan langzaam werken, je mag dan geen haast hebben, maar toch wordt het je dood. Het koninkrijk van deze wereld behoort aan de dood, maar het koninkrijk des hemels behoort aan het eeuwige leven. Daarom zegt Jezus: 'Laat zij die bereid zijn tot mij komen. Ik zal je het leven geven in overvloed.'

Jezus kwam door een dorp. Hij had dorst en kwam bij een bron. Een

vrouw putte water uit de bron en Jezus zei: 'Ik heb dorst, geef me wat water te drinken.'

De vrouw zei: 'Ik behoort tot een heel lage kaste en het mag niet, ik kan u geen water geven.'

Jezus zei: 'Maak je geen zorgen. Geef mij wat water, dan zal ik jou daarvoor in ruil ook water geven – uit mijn bron. Als je daar eenmaal uit gedronken hebt, heb je nooit meer dorst.'

De discipelen vragen: '*Waarom is het koninkrijk des hemels gelijk?*' Want wat we niet kennen, kan ons alleen maar uitgelegd worden door iets te noemen dat erop lijkt. Vandaar de mythen. Mythologie is een poging iets uit te leggen dat je niet kent, en in je huidige geestestoestand ook niet kunt kennen, aan de hand van iets dat je wel kent. Een mythe is een poging het onbekende uit te leggen aan de hand van het bekende – een poging je enig inzicht te geven zoals je nu bent.

Wat het koninkrijk des hemels is, kan je niet rechtstreeks, niet onmiddellijk worden verklaard. Dat is onmogelijk. Er valt niets over te zeggen, tenzij je er binnengaat. Wat er ook wordt gezegd, het is altijd verkeerd. De waarheid kan niet worden uitgesproken. Maar wat doen Jezus, Lao Tse en Boeddha dan steeds, jarenlang? Als de waarheid niet uitgesproken kan worden, wat doen ze dan wel? Zij proberen je iets uit te leggen dat niet uitgelegd kan worden aan de hand van symbolen die je kent; ze proberen het onbekende uit te leggen met behulp van het bekende. Dat is het moeilijkste dat er is – gelijkenissen, mythen, verhalen.

En er zijn dwazen die proberen een mythe te analyseren, haar te ontleden, en dan zeggen ze: 'Dit is een mythe, het is geen waarheid.' Ze analyseren en ontleden, ze verrichten chirurgie op de mythe en dan zeggen ze: 'Dit is een mythe, dit is geen historie.' Maar niemand heeft ooit beweerd dat mythen gelijk zijn aan historie. En mythen laten zich niet ontleden, want ze zijn symbolisch. Het is alsof je, komend bij een mijlpaal met een pijl en de aanduiding 'Delhi', deze paal zou ontleden, de pijl, de inkt en de chemicaliën en alles zou ontleden en dan zou zeggen: 'De een of andere gek heeft deze paal hier neergezet – er zit helemaal geen Delhi in!'

Mythen zijn mijlpalen, wegwijzers naar het onbekende. Ze zijn het doel niet, ze wijzen slechts de weg. Dat is de betekenis van de vraag van de discipelen: '*Zeg ons, waarom is het koninkrijk des hemels gelijk?*' We kunnen niet vragen wat het koninkrijk des hemels *is*. Bekijk deze vraag goed: we kunnen niet vragen wat het koninkrijk des hemels is – dat zou te veel gevraagd zijn. Daar kunnen we ook geen antwoord op verwachten. We kunnen alleen vragen waaraan het *gelijk* is, en dat betekent: 'Noem iets dat we kennen; geef ons op die manier wat aanwijzingen, zodat we er een glimp van kunnen opvangen.'

Het is zoiets als een blinde die vraagt wat licht is. Hoe kun je vragen

wat licht is als je blind bent? Als je het vraagt, sluit de vraag op zich het antwoord uit. Er is geen antwoord op. Licht kan worden gekend, maar je hebt er ogen voor nodig. Maar ‘Waarop lijkt licht?’ betekent: ‘Zeg iets in de taal der blinden.’

Alle gelijkenissen bevatten de waarheid in de taal der blinden; alle mythologieën zijn de waarheid verpakt in de taal der blinden. Ontleed ze niet! Je zult er niets in vinden. Ze zijn slechts aanwijzingen. En als je vertrouwen hebt, zijn aanwijzingen heerlijk.

Er staat een tempel in Japan, waarin zich geen beeld van Boeddha bevindt. De mensen gaan naar binnen en vragen: ‘Waar is het beeld?’ Er is geen beeld, maar op het voetstuk staat slechts één vinger die naar de hemel wijst – en dat is Boeddha. De priester zal antwoorden: ‘Dit is Boeddha.’ Ik weet niet of de priester het begrijpt of niet – deze vinger wijzend naar de maan. Wat is een boeddha? Niet meer dan een vinger die naar de maan wijst!

De discipelen vragen waaraan het koninkrijk des hemels gelijk is: ‘Vertel het ons, vertel het ons in een gelijkenis, in een verhaal dat wij, kinderen, kunnen begrijpen. We weten het niet, we hebben geen enkele ervaring. Zeg iets dat ons er een indruk van kan geven.’

*Jezus zei tot hen: ‘Het is als mosterdzaad –
kleiner dan alle andere zaden,
maar als het in bewerkte aarde valt,
ontstaat er een grote boom,
die een schuilplaats wordt voor alle vogelen des hemels.’*

Jezus gebruikt de vergelijking met mosterdzaad heel vaak, om allerlei redenen. Mosterdzaad is het allerkleinste, dat is één reden. Het goddelijke is onzichtbaar, kleiner dan het allerkleinste, hoe moet je hem dan aanduiden? Aan de grens van het zichtbare vinden we het mosterdzaad, het kleinste... Kleiner dan dat kun je niet begrijpen, want daarvoorbij ligt het onzichtbare. Mosterdzaad is de grens, het kleinste in de wereld van het zichtbare – je kunt het nog zien, maar het is heel klein. Daarvoorbij kom je in de wereld van het ijle, van wat kleiner is dan het allerkleinste. Mosterdzaad ligt op de grens.

En mosterdzaad is niet alleen het kleinst zichtbare, het heeft ook een heel mysterieuze eigenschap: als het groeit, wordt het de grootste van alle planten. Het is dus een paradox: het zaad is het kleinste, maar de plant is de grootste. Het goddelijke is het onzichtbare en het universum het meest zichtbare; het universum is de boom, de plant, en het goddelijke is het zaad. Het goddelijke is wat niet gemanifesteerd is en het universum is het gemanifesteerde.

Als je een zaadje doormidden breekt, vind je er geen boom in. Je kunt het ontleden, maar je vindt er geen boom in verborgen. En je kunt zeggen dat er geen boom is en dat mensen die zeggen dat er een boom verborgen ligt in dit zaad terwijl er helemaal niets is, dwazen zijn. En dat is nu net wat de analisten altijd hebben gedaan. Als je hun vertelt dat je een mooie bloem hebt, zullen ze haar meenemen naar het laboratorium en haar ontleden om te onderzoeken waar die schoonheid zit. En dan vinden ze chemicaliën en dat soort zaken, ze zullen haar ontleden en analyseren en ze zullen de verschillende delen van de bloem in allerlei potjes stoppen en van een etiket voorzien – maar in geen van die potjes zullen ze schoonheid vinden. Nee, als ze uit het laboratorium komen zullen ze zeggen: ‘Je moet een of andere zinsbegoocheling hebben gehad, je hebt gedroomd – er is geen schoonheid. We hebben de hele bloem ontleed, er is niets overgebleven, en er is geen schoonheid.’

Bepaalde dingen kun je slechts kennen in hun heelheid. Je kunt ze niet ontleden, ze zijn groter dan de delen. Dat is het probleem – een fundamenteel probleem voor mensen die op zoek zijn naar waarheid. Waarheid is groter dan alle delen samen. Ze is meer dan de som van alle delen, ze is groter dan de delen samen. Een melodie is niet de som van alle noten, alle geluiden. Nee, ze is iets groters. Als de noten elkaar ontmoeten, ontstaat er een harmonie, er manifesteert zich een harmonie die niet in de afzonderlijke noten zat. Ik praat tegen jullie; je kunt mijn woorden ontleden, je kunt ze allemaal in een woordenboek vinden, maar mij kun je niet in een woordenboek vinden. En je kunt zeggen: ‘Kijk, hier staan alle woorden, wat zal ik me verder druk maken?’

Op een dag ging Mark Twain luisteren naar een van zijn vrienden, een priester. De vriend had er al heel lang op aangedrongen. Hij was een groot redenaar, een heel poëtische spreker en hij stond zeer hoog aangeschreven. Als hij preekte, was de kerk overvol, maar Mark Twain kwam nooit naar hem luisteren. De vriend drong er steeds opnieuw op aan, totdat Mark Twain zei: ‘Goed, ik kom deze week.’

Voor die zondag bereidde de priester zich zorgvuldig voor. Hij zette in zijn hoofd alles wat hij aan schoonheid bezat op een rijtje, want Mark Twain zou komen. Mark Twain zat vooraan en de priester sprak beter dan ooit tevoren. Hij zette zich totaal in en het was werkelijk prachtig, het was een symfonie, het was poëzie.

Maar langzaam aan werd hij bang, ongerust, omdat Mark Twain daar als een mummie bleef zitten. Op zijn gezicht was zelfs geen zweem van waardering te zien. De mensen klapten zo vaak, ze waren in extase, maar Mark Twain zat daar maar, zonder enig teken dat hij op de een of andere manier getroffen was, in negatieve of positieve zin. Hij bleef onverschillig – en onverschilligheid is dodelijker dan welke negatieve houding ook, want als je ergens tegen bent, dan heb je in ieder geval een standpunt; als je ergens

tegen bent, hecht je er betekenis aan. Maar als je onverschillig bent, dan zeg je dat het volkomen waardeloos is, niet eens waard om er tegen te zijn. Toen de preek afgelopen was reed Mark Twain met de priester mee naar huis. De priester kon niets vragen en ze bleven zwijgen. Op het moment dat Mark Twain uit de auto stapte, zei de priester: 'Je hebt niets over mijn toespraak gezegd.'

Mark Twain antwoordde: 'Het is niets nieuws. Ik heb een boek thuis waaruit je het gewoon hebt overgeschreven. Die toespraak is geleend en je kunt mij niet voor de gek houden. Je kunt die sufferds daar in de kerk voor de gek houden, maar ik ben een belezen en erudiet mens. Toevallig heb ik dat boek net gisteravond gelezen.'

De priester kon het niet geloven. Hij zei: 'Wat zeg je nu? Ik heb het nergens uit overgeschreven. Dat is onmogelijk!'

Mark Twain zei: 'Ieder woord dat je hebt gezegd staat erin. Morgen zal ik je het boek sturen.' De volgende dag stuurde hij hem een exemplaar van een dik woordenboek en schreef: 'Hierin kun je alle woorden vinden.'

Dat is de geest van de analyticus. Hij kan poëzie meteen om zeep helpen. Hij kan zeggen dat het slechts een aaneenschakeling van woorden is. Hij kan niet tussen de woorden lezen, hij kan niet tussen de regels door lezen – en daar bevindt zich nu juist de poëzie. Daar bevindt zich de schoonheid. De extase en god en alles wat van belang is, bevinden zich altijd tussen de woorden, tussen de regels.

Mosterdzaad is het kleinste van allemaal, en bevat het grootste. Je kunt het goddelijke niet zien, omdat hij het kleinste is, mosterdzaad, maar je kunt het universum zien. En als het universum er is, moet ook het zaad er zijn. Er kan toch geen boom bestaan zonder zaad? Kan er een boom zijn zonder zaad? Het gaat er niet om of je het al of niet kunt zien. Kan het universum bestaan zonder eerste oorzaak, zonder bron? De Ganges is er – kan de Ganges er zijn als er geen bron is? Dit onmetelijke universum – en je denkt dat het kan bestaan zonder bron? En het universum is niet alleen onmetelijk, het is ook zo harmonisch, het is een universele symfonie, een universeel systeem. Het is geen chaos – er heerst discipline, alles op de juiste plaats. En zij die het kunnen weten, zeggen dat onze wereld de beste van alle mogelijke werelden is, dat er geen betere wereld kan bestaan.

Er moet een zaad zijn, maar dat zaad is heel klein, nog kleiner dan mosterdzaad. Het mosterdzaad wordt gebruikt als mythe, om iets aan te duiden. De mensen die Jezus hun vraag stelden, waren vissers, boeren en tuinders, en de gelijkenis zouden ze begrijpen, de gelijkenis van het mosterdzaad. Als je het ontleedt, ontgaat het je. Als je religie ontleedt, ontgaat ze je; je kunt haar óf direct begrijpen zonder haar te ontleden, óf je kunt haar helemaal niet begrijpen.

Vertrouwen bewandelt maar één weg: in het zaad kun je de boom niet

ontdekken, maar je kunt het zaad zaaien in de grond – en dat is wat een mens die vertrouwt zal doen. Hij zegt: ‘Oké, dit is een zaadje; ik vertrouw erop dat het een boom zal worden en daarom stop ik het in de aarde. Ik zal geschikte grond vinden en ik zal dit zaad beschermen. Dan zal ik wachten en bidden, ik zal hopen en liefhebben, en ik zal dromen...’

Wat kun je anders doen? Je kunt het zaad zaaien en wachten en dromen, en hopen en bidden. Wat kun je anders doen? En dan plotseling op een goede dag, op een goede morgen, word je wakker en het zaad is iets nieuws geworden, er komen nieuwe scheuten uit de aarde. Nu is het zaad niet langer een zaad – het is een boom aan het worden, het gedijt.

Wat gebeurt er als een zaadje tot boom wordt? Ook dat is een deel van de gelijkenis. Het zaad moet sterven – alleen dan kan het een boom worden. Het goddelijke is opgegaan in het universum; hij kan zich niet afzijdig houden, hij zit erin, hij heeft zich erin opgelost. Daarom kun je het goddelijke niet vinden. Je kunt naar de Himalaya gaan, naar Mekka, naar Kasji of waarheen je maar wilt, maar nergens zul je hem vinden, want hij is hier, overal, net zoals het zaad nu in de hele boom zit. Je kunt het zaad niet vinden; het zaad is opgegaan in de boom en boom geworden. het goddelijke is opgegaan in dit universum, in dit bestaan en is tot kosmos geworden.

Hij is niet iets afzonderlijks. Hij is niet zoals een timmerman, die iets maakt en ervan gescheiden blijft. Dat kan niet, want hij is als het zaad: de boom groeit uit het zaad, maar daardoor verdwijnt het zaad in de boom. Je kunt het goddelijke alleen terugvinden als de boom verdwijnt.

De hindoes zeggen altijd dat je het goddelijke óf bij het begin van de schepping, óf bij het einde van de schepping kunt vinden. In het begin, als er nog geen wereld is, is er het zaad, maar jij bent er niet om het te vinden – want je maakt deel uit van de boom, je bent de bladeren van de boom. Of hij zal er zijn in het pralaya, als de hele wereld zich oplost, als de boom oud wordt en sterft. En dat gebeurt met iedere boom; als de boom oud wordt, komen er weer nieuwe zaden – miljoenen zaden.

In het pralaya zul je weer miljoenen goden vinden – maar dan zul jij er niet zijn, dat is het probleem. Er is maar één manier om het goddelijke te vinden: je kunt hem alleen maar vinden als je hem hier en nu kunt vinden, in ieder blad. Als je op zoek bent naar een bepaald beeld, een Krishna, een Rama, dan zul je hem niet vinden. Ook zij zijn bladeren – mooiere bladeren natuurlijk, levendiger en groener, omdat ze god tot werkelijkheid gemaakt hebben, omdat ze beseft hebben dat hij overal is.

Als Jezus zegt: ‘Het koninkrijk gods is als mosterdzaad’, dan zegt hij miljoenen dingen tegelijk. Dat is de schoonheid van een parabel; je zegt bijna niets, je zegt niet veel bijzonders, en toch zeg je veel. Als het zaad sterft, is het universum ontstaan; als het zaad sterft is de boom ontstaan.

Dat is het koninkrijk van god; hier is het koninkrijk des hemels. En als je het ergens anders zoekt, zoek je tevergeefs. Als je het koninkrijk van god wilt onderzoeken, moet je ook als een zaadje worden en sterven; dan is er plotseling een boom – jij bent er niet meer, het goddelijke is er. *Jij* zult het goddelijke nooit ontmoeten. Zolang *jij* er bent, is het goddelijke er niet, omdat het zaad er is. Als je verdwijnt, is het goddelijke er; er vindt dus eigenlijk geen ontmoeting plaats.

Als jij er niet bent, is het goddelijke er; als je handen leeg zijn, is het goddelijke er. Als jij er niet meer bent, dan is het goddelijke er. Opnieuw een paradox: het zaad bevat de boom, maar het zaad kan de boom ook doden. Als het zaad te egoïstisch wordt, als het zaad denkt: ‘Ik ben genoeg’, en als het zaad bang wordt voor de dood, dan wordt het eigen omhulsel tot gevangenis; de bolster die de boom juist beschermde totdat hij in goede aarde zou vallen, wordt tot gevangenis – en dan sterft de boom in het zaad.

Julie zijn als zaden die tot een gevangenis zijn geworden. Een Boeddha is een zaad, een Jezus is een zaad dat geen gevangenis is: het zaad, de bolster is vergaan, en nu is de boom uitgelopen.

*Hij zei tot hen: ‘Het is als mosterdzaad –
kleiner dan alle andere zaden,
maar als het in bewerkte aarde valt,
ontstaat er een grote boom,
die een schuilplaats wordt voor alle vogelen des hemels.’*

‘...maar als het in bewerkte aarde valt...’ Er is goede aarde nodig. Het is niet voldoende dat het zaad alleen maar sterft, want je kunt sterven op een steen en dan ontstaat er geen boom, je gaat gewoon dood. Je moet geschikte grond vinden, goede aarde – en dat is het belang van discipelschap. Het is een training. Discipelschap is een training, een leerproces om tot bewerkte, goede aarde te worden. Het zaad is er, maar de goede aarde moet worden gevonden. De boom zit binnen in je; de meester kan je alleen de goede aarde schenken. Hij kan je bewerken, hij kan het onkruid wieden, hij kan de aarde waardig maken om te ontvangen. Hij kan de aarde door bemesting vruchtbaar maken – hij is een tuinman.

Je hebt alles in je, maar toch heb je een tuinman nodig; anders zul je het zaad zomaar ergens neergooien. Dan kan het op een asfaltweg vallen en daar sterven, of het valt op een pad en de mensen lopen eroverheen en het sterft. Als je sterft, is er iemand nodig om je te beschermen. Kijk, als er een kind wordt geboren, heb je een vroedvrouw nodig. Niemand zegt dat je wel buiten een vroedvrouw kunt. Er is een vroedvrouw nodig, omdat het een heel kwetsbaar moment is. Maar het moment waarop de waarheid wordt geboren is belangrijker, het moment waarop het goddelijke in je

geboren wordt is belangrijker – belangrijker dan welke geboorte ook.

De meester is niets anders dan een vroedvrouw. Want zonder meester kunnen er allerlei dingen gebeuren: een miskraam bijvoorbeeld en het kind zal voor de geboorte sterven. Er is een meester nodig om je te beschermen, want de nieuwe loot is heel teer en hulpeloos – er kan van alles mee gebeuren. Het is heel gevaarlijk. Maar als je vertrouwen hebt – en vertrouwen is nodig, er bestaat geen andere weg, want als je twijfelt, zul je verschrompelen en dan zal het zaad nooit sterven – maar als je vertrouwen hebt, zal het zaad sterven. Het zaad kan de boom niet kennen, dat is het probleem. Het zaad wil zekerheid: ‘Als ik sterf, word ik een boom.’ Maar hoe kun je het zaad zekerheid geven?

Dat is het absurde van geloof. Geloof is ook absurd. Je wilt de zekerheid: ‘Ik kan sannyasin worden, ik kan overal afstand van doen, ik ben bereid te sterven, maar welke garantie heb ik dat als het zaad er niet meer is, er een boom zal zijn?’ Wie kan je dat garanderen en hoe kan je die garantie worden gegeven? En zelfs als de garantie gegeven wordt, zal het zaad waaraan ze is gegeven er niet meer zijn. En welke garantie kan het zaad geven dat de boom er zal zijn, als het er zelf niet meer is? Er is geen garantie mogelijk.

Daarom is geloof absurd. Geloven in wat ongelooflijk is betekent werkelijk geloven – geloven in wat niet te geloven is. Je kunt het onmogelijk geloven en toch geloof je het. Het zaad sterft in diep vertrouwen en de boom wordt geboren. Maar er is ‘bewerkte aarde’ nodig, er is goede grond nodig. De zin van het discipelschap is louter dat je tot bewerkte grond wordt.

‘...ontstaat er een grote boom, die een schuilplaats wordt voor alle vogelen des hemels.’ En als je boom dan werkelijk gegroeid is, als hij tot een ‘Boeddha-boom’ geworden is, dan komen er miljoenen zoekende vogels naar toe en vinden er een schuilplaats. Vele ‘vogelen des hemels’ vinden een schuilplaats bij Jezus; vele vogelen des hemels vinden een schuilplaats bij Boeddha. Die boom – de ‘Boeddha-boom’, de ‘Jezus-boom’ – wordt een schuilplaats voor mensen die op zoek zijn naar het allerdiepste; daar kunnen ze de hartslag van het onbekende horen. Daar kunnen ze vertrouwen hebben, daar kunnen ze met het onbekende tot een verstandhouding komen, en vandaar kunnen ze de sprong wagen.

‘Het koninkrijk des hemels is als mosterdzaad...’ Jij bent het koninkrijk des hemels, jij bent als mosterdzaad. Wees bereid te sterven, bereid je voor op je dood! Natuurlijk zul je beven van angst, zul je ongerust zijn. Het wordt een moeilijke sprong. Keer op keer zul je terugkeren, keer op keer zul je tot de uiterste rand gaan en je omdraaien en vluchten, want je staat voor een afgrond. Het zaad kan alleen de afgrond kennen, niet de boom. Het zaad kan op geen enkele manier getuige zijn van het uitlopen van de

boom – op geen enkele manier. Het zaad moet sterven en vertrouwen op het onbekende – dan zal het gebeuren.

Als je bereid bent te sterven, gebeurt het. Zaai het zaad in de aarde, en als de boom er is, spit dan de aarde weer om en kijk waar het zaad gebleven is. Het is verdwenen, het is er niet. Ga eens in een Boeddha spitten, in een Jezus – je zult de man niet vinden, je zult het zaad niet vinden. En dat betekent Jezus als de zoon van god, niet langer de zoon van Jozef de timmerman. Het zaad was afkomstig van de timmerman Jozef en Maria, maar nu is het zaad verdwenen, de bolster is verdwenen. Deze boom is niet voortgekomen uit het zichtbare, maar uit het onzichtbare.

Kijk naar Jezus: het zaad is er niet meer, alleen het goddelijke is er. Wees bereid te sterven, zodat je opnieuw geboren kunt worden. Laat je denken los, je lichaam, je ego, je identiteit. Plotseling zul je merken dat er iets nieuws in je groeit. Je bent een baarmoeder geworden, je bent zwanger. En geestelijk zwanger zijn is het hoogtepunt van de schepping, want daarmee schep je jezelf. Het is ongeëvenaard. Je kunt een prachtig schilderij of een prachtig beeldbouwwerk maken, maar niets is te vergelijken met het scheppen van jezelf, als je zelf je eigen creatie bent.

‘Maar als het in bewerkte aarde valt...’ Wees bereid te sterven! Maar voor je klaar bent om de sprong te wagen, moet je tot ‘bewerkte aarde’ worden – word discipel, word leerling, word nederig; word alsof je niet bent. Binnenkort zul je werkelijk niet zijn – maar maak je gereed, gedraag je alsof je niet bent. Dan: *‘...ontstaat er een grote boom, die een schuilplaats wordt voor alle vogelen des hemels’.*

Zo is het altijd gebeurd. Jullie zijn hier bij mij; mijn zaad is dood – daarom zijn jullie hier. Jullie zijn niet hier vanwege jezelf, het is vanwege mij dat jullie hier zijn. Maar het is ook niet juist te zeggen ‘vanwege mij’ omdat er geen ‘mij’ is; het zaad is verdwenen en nu is er alleen nog een boom. En als jullie door mij een glimp opvangen van je eigen mogelijkheid, dan is het werk gedaan.

‘Het koninkrijk des hemels is als mosterdzaad...’ Jullie zijn het zaad, jullie zijn de mogelijkheid van dat koninkrijk. Wees bereid te sterven, want dat is de enige manier om te worden herboren.

Genoeg voor vandaag.

2 De paradox van Jezus

De tweede uitspraak

Jezus zei:

*'De mensen denken misschien dat ik gekomen ben
om vrede te brengen op de wereld,
maar ze weten niet dat ik gekomen ben
om verdeeldheid te zaaien op aarde –
vuur, zwaard en oorlog.*

Want er zullen er vijf zijn in een huis:

*drie zullen zich tegen twee keren
en twee tegen drie;
de vader tegen de zoon
en de zoon tegen de vader;
en ze zullen als eenlingen zijn.'*

Jezus zei: 'Ik zal je geven

*wat het oog niet heeft gezien
en wat het oor niet heeft gehoord
en wat de hand niet heeft beroerd
en wat in geen mensenhart is opgekomen.'*

DE UITSPRAKEN VAN JEZUS zijn heel paradoxaal, maar dat zijn ze opzettelijk. Om de bedoeling ervan te vatten moet je veel dingen begrijpen. Allereerst, er is vrede mogelijk als iedereen op sterven na dood is. Dan is er geen oorlog, geen conflict, maar ook geen leven. Dan heerst er de stilte van het kerkhof. Maar die heeft geen waarde, dan is zelfs oorlog nog beter, want dan ben je ten minste springlevend.

Een ander soort vrede – een heel andere dimensie van vrede – bestaat als je springlevend bent, maar tegelijk gecenterd in je wezen; als zelfkennis een feit is, als je verlicht bent, als de vlam ontstoken is en je niet langer in het duister verkeert. Dan is er meer leven, meer stilte, maar de stilte behoort tot het leven en niet tot de dood. Het is niet de stilte van het kerkhof.

Dat is de paradox die je moet begrijpen: oorlog is slecht, haat is slecht; zij zijn het kwaad van deze aarde en ze moeten verdwijnen. Ziekte is slecht, gezondheid is goed; de ziekte moet verdwijnen, maar je moet wel in gedachten houden dat een dode nooit ziek wordt. Een dood lichaam kan vergaan, maar het kan niet ziek zijn. Dus als je het niet goed begrijpt, schep je met al je inspanningen een dode wereld. Een wereld zonder ziekte, zonder oorlog, zonder haat – maar ook zonder leven.

Jezus hield niet van dat soort vrede. Dat soort vrede is nutteloos; dan is deze wereld, met z'n oorlogen, nog beter. Maar veel mensen hebben ernaar gestreefd en hun houding is louter negatief. Ze denken: 'Als er geen oorlog meer is, komt alles goed.' Zo gemakkelijk is het niet. En dit is niet alleen de opvatting van gewone mensen – zelfs grote filosofen, zoals Bertrand Russell, denken dat als er geen oorlog meer is alles goed zal komen. Dat is negatief, want de oorlog vormt niet het probleem, de mens vormt het probleem. En de oorlog heerst niet buiten ons, hij heerst binnen in ons. Als je de oorlog binnen in je niet uitgevochten hebt, ga je hem in de buitenwereld uitvechten. Als je de oorlog binnen in je uitgevochten hebt en je hebt gewonnen, dan zal de oorlog in de buitenwereld ophouden. Dat is de enige manier.

In India noemen we Mahavir 'de overwinnaar', de 'grote overwinnaar', de jinna. Het woord jinna betekent overwinnaar. Maar hij heeft nooit met iemand gevochten, wie heeft hij dan overwonnen? Hij geloofde niet in geweld, hij geloofde niet in oorlog, hij geloofde niet in vechten. Waarom noem je deze man Mahavir, de grote overwinnaar? Het is niet zijn oorspronkelijke naam; zijn oorspronkelijk naam was Vardhaman. Wat is er gebeurd? Wat voor verschijnsel heeft er plaatsgehad? Deze man heeft zichzelf overwonnen en zodra je jezelf overwint, staak je onmiddellijk je gevecht met anderen – omdat de strijd met anderen alleen maar een trucje is om de innerlijke strijd te vermijden. Als je je niet op je gemak voelt met jezelf zijn er maar twee mogelijkheden: óf je verdraagt dat ongemak, óf je projecteert het op iemand anders. Als je innerlijk gespannen bent, wil je

wordt heel groot. Het zaad is bijna onzichtbaar – en de boom? De boom zal een geweldige schuilplaats worden. Miljoenen hemelse vogels zullen in die boom beschutting vinden.

De waarheid redt jou niet alleen, ze redt door jou ook anderen. De waarheid wordt niet alleen jouw bevrijding, ze wordt ook een deur tot de vrijheid voor vele anderen. Als jij een licht wordt, is het niet alleen jouw leven dat oplicht – als jij een licht wordt, word je ook een licht voor miljoenen anderen. Velen kunnen door jou op weg gaan en hun doel bereiken. Als jij een licht wordt, word je een vertegenwoordiger, je wordt een christus.

Ik wil niet dat jullie christenen worden – dat is zinloos, dat is een leugen. Ik zou willen dat jullie een christus worden. En dat kan, omdat je hetzelfde zaad in je draagt.

Genoeg voor vandaag.

Over Osho

Osho's woorden vallen niet in één enkele categorie in te passen, hij beschrijft alles: van persoonlijke zoektocht naar waarheid, tot de meest urgente sociale en politieke vraagstukken van deze tijd. Zijn boeken zijn niet geschreven, maar overgezet van geluids- en beeldopnamen van de tijdloze lezingen die hij aan een internationaal gehoor gaf in een tijdsbestek van meer dan 30 jaar. De Sunday Times in Londen heeft hem omschreven als 'een van de 1000 mensen die de twintigste eeuw hebben vormgegeven', terwijl de Amerikaanse auteur Tom Robbins hem 'de gevaarlijkste man sinds

Jezus Christus' heeft genoemd. De Sunday Mid-Day (India) heeft Osho uitgeroepen tot een van de tien mensen die, naast Gandhi, Nehru en Boeddha, de toekomst van India hebben veranderd.

Zelf zei Osho over zijn werk, dat hij meehelpt de omstandigheden voor te bereiden voor de geboorte van een nieuwe mens. Vaak heeft hij deze nieuwe mens omschreven als een 'Zorba de Boeddha', die in staat is zowel van aardse geneugten te genieten zoals Zorba de Griek, als van de serene stilte van Gautama de Boeddha.

De rode draad door Osho's werk is een visie die zowel de tijdloze wijsheid van het Oosten omvat, als de hoogste vlucht van westerse wetenschap en technologie. Ook is Osho bekend om zijn revolutionaire bijdrage aan de wetenschap van innerlijke transformatie, met een visie op meditatie die past bij het hoge tempo van het hedendaagse leven. Zijn unieke 'Actieve Osho Meditaties' zijn zo ontworpen, dat eerst de opgehoopte stress van lichaam en mind worden opgeruimd, waarna het eenvoudiger wordt de ontspannen en gedachtevrije toestand van meditatie te ervaren.

Zie ook:

Meditatie – de eerste en de laatste vrijheid

Autobiography of a Spiritually Incorrect Mystic

Glimpses of a Golden Childhood

Het Osho International Meditation Resort

Locatie: Gelegen op ongeveer 180 km zuidoost van Mumbai, in de levendige moderne stad Pune in India, is het OSHO International Meditation Resort een bestemming voor een wat andere vakantie. Het Meditation Resort beslaat meer dan 16 hectare weelderig aangelegde tuinen in een villawijk vol majestueuze bomen.

Uniek: Ieder jaar ontvangt het Resort duizenden bezoekers uit meer dan honderd landen ter wereld. De unieke campus biedt de gelegenheid om een directe persoonlijke ervaring te krijgen van een nieuwe manier van leven – meer ontspannen en met een grotere oplettendheid, creativiteit en plezier, waarvoor er, de klok rond en het hele jaar door, een grote verscheidenheid aan programma's beschikbaar zijn. Gewoon niets doen en ontspannen is daar een van! Alle programma's gaan uit van de Osho visie op een “Zorba de Boeddha” – een kwalitatief nieuwe mens die zowel in staat is creatief aan het dagelijkse leven deel te nemen, als te ontspannen in stilte en meditatie.

Meditaties: Dagelijks is een uitgebreid meditatieprogramma beschikbaar met mogelijkheden voor iedere individuele smaak en karakter, inclusief zowel actieve als passieve technieken, traditioneel of revolutionair, en vooral de OSHO Actieve Meditaties™. De meditaties worden gehouden in wat wel de grootste meditatiehal ter wereld kan zijn, het Osho Auditorium.

Multiversity: Individuele sessies, cursussen en workshops bieden praktisch het hele scala van artistieke kunsten, via holistische geneeskunde, persoonlijke transformatie, relaties en stervensbegeleiding, via persoonlijke transformatie en “werk-als-meditatie” en/of occulte wetenschappen, tot de zenaanpak van sport en recreatie. Het geheim van het succes van de Multiversity ligt daarin, dat alle programma's worden gecombineerd met meditaties, waardoor er een gevoel voor ontstaat dat we als mens veel meer zijn dan de som van de delen.

Basho Spa: Het luxueuze Basho Spa biedt een ontspannen sfeer met een openlucht zwembad omzoomt door bomen en tropische planten en struiken. De prachtige ruime jacuzzi, de sauna's, de gymzaal en de tennisvelden liggen alle in een overweldigende tuinarchitectuur.

Cuisine: In een verscheidenheid aan eetgelegenheden wordt een keuze aangeboden tussen overheerlijk eten uit de westerse of oosterse of Indiase vegetarische keuken, waarbij verreweg de meeste ingrediënten speciaal voor het Meditation Resort biologisch verbouwd worden. Brood en gebak komen uit de eigen bakkerij van het Resort.

Nachtleven: 's Avonds zijn er verschillende programma's, waarbij dansen wel het meest populaire is. Maar ook vollemaansmeditatie, meditatie onder de sterrenhemel, shows, muziekvoorstellingen en meditatietechnieken voor

in het dagelijks leven. Of gewoon oude en nieuwe vrienden ontmoeten bij het Plaza Café, of te genieten van een wandeling over de paden van deze sprookjesachtige plek.

Voorzieningen: Alle dagelijkse behoeften zijn te verkrijgen in de Galeria, terwijl de Multimedia Gallery een grote keuze aan Osho media artikelen biedt. Er is ook een bank, een reisbureau en een internetcafé. En voor wie eens lekker uit shoppen wil, biedt Pune alle mogelijkheid, van traditionele Indiase artikelen tot merkenwinkels van alle grote modenamen.

Accommodatie: Men kan ervoor kiezen om een stijlvolle kamer te nemen in het eigen vijfsterren Osho Guesthouse, of voor een langer verblijf een keuze maken uit de verschillende living-in programma's. Daarnaast is er een ruime keus aan hotels en (service)appartementen in de directe omgeving.

Voor verdere informatie, ga naar www.osho.com/meditationresort

Meer boeken...

Compassie – *laat je liefde bloeien*

We weten wat passie is; het is daarom niet erg moeilijk te begrijpen wat compassie kan zijn. Passie is lust, compassie is liefde. Passie is verlangen, compassie is zonder verlang, compassie is delen... 'Compassie is zonder motief – het heeft helemaal geen motief. Het is gewoon zo dat je geeft, omdat je het hebt, en niet omdat de ander het nodig heeft. Omdat je zoveel hebt, blijf je overstromen.'

Vreugde – *het geluk dat van binnenuit komt*

Vanuit een radicaal andere invalshoek onderzoekt Osho in dit boek, de ware natuur van vreugde. Hierbij laat hij ons, met een kunstzinnige mix van medegevoel en humor, zien dat vreugde de essentie van het leven is, en dat zelfs verdriet zijn grondslagen in vreugde heeft. Op deze manier moedigt hij ons aan vreugde te aanvaarden, door dankbaar te zijn voor de uitdagingen van het leven, in plaats van voorwaarden en eisen te stellen aan geluk. Door vreugde te omarmen brengt men het leven dichterbij een echte vredige balans.

Vrijheid – *de moed jezelf te zijn*

'Vrijheid betekent het vermogen om ja te zeggen wanneer ja nodig is, nee te zeggen wanneer nee nodig is, en soms te zwijgen wanneer niets nodig is – stil zijn, niets zeggen. Wanneer al deze ten dienste staande dimensies beschikbaar zijn, is er vrijheid.'

Vrijheid is een belangrijk en emotioneel thema, en niet alleen van onze tijd: als een rode draad loopt het streven naar vrijheid door de hele menselijke geschiedenis. Vele filosofen en grote denkers hebben daarover gesproken, en hebben soms een aanpak gevonden die het individu in staat stelt persoonlijke vrijheid te beleven. Wat is hun geheim, wat is hun recept? Kan het individu die vrijheid inderdaad bereiken? Ja, zegt Osho, die is te bereiken, en dan gaat hij verder met: 'Door

verantwoording te nemen, wordt men vrij. De verantwoording aan een ander over te laten, betekent gevangen te zijn.' Klinkt zo eenvoudig, maar waarom is het dan zo...?

Het boek der geheimen

112 meditatie om het innerlijke mysterie te ontdekken

Het Boek der Geheimen is een volledige en praktische gids voor zelfverwerkelijking en is gebaseerd op de verzamelde wetenschap van vijfduizend jaar existentiële studie en research. Maar dit boek bevat niet een reeks antwoorden. Het is een set sleutels. Osho geeft aan het begin de verzekering dat die sleutelset compleet is, dat er voor elke deur de passende sleutel bij is. De sleutel voor de eigen deur is erbij. Het enige dat je hoeft te

doen, is de sleutels proberen totdat je er een vindt die past. Open daarmee de deur en ontdek wat erbinnen te vinden is.

Waar het bij de technieken die dit boek beschrijft om gaat, is normale alledaagse situaties te gebruiken als een meditatieve ervaring. Technieken waarbij oplettendheid en waakzaamheid worden ingezet als gereedschap om innerlijke transformatie te bereiken; technieken om in de turbulente wereld je centrum te bewaren.

Bijbehorende tantrische meditatie op cd

- Absorb the Senses in Your Heart
- Be Aware Who is Sensing
- Focus on the Third Eye
- Intone a Sound
- Stop-Dance

Tantra, spiritualiteit en seks

Tantra zegt alleen dat seks een bron van gelukzaligheid kan zijn. En als je eenmaal dat geluksgevoel kent kun je verder gaan, want nu sta je geworteld in je ervaring. Het is niet de bedoeling dat je voor altijd met seks bezig blijft, maar je kunt het gebruiken als springplank. Dat is wat tantra bedoelt, gebruik seks als springplank. En als je eenmaal de extase van seks hebt ervaren, begrijp je ook wat de mystici bedoelen met een groter orgasme, een "kosmisch orgasme".

Tantra – het allerhoogste inzicht

lezingen over Tilopa's Lied van Mahamudra uit de tantra van het Tibetaans boeddhisme

Al bijna 40 jaar de absolute top-seller: deze klassieker over de tantra van het Tibetaans boeddhisme. Een must voor iedereen die haar/zijn evenwicht wil creëren in de turbulentie van onze moderne westerse wereld.

Wat maakt dit commentaar op het klassieke Lied van Mahamudra zo fascinerend? Ten eerste de opvallende Tibetaans Boeddhistische praktijk van tantra: acceptatie van 'wat is'. En dan Osho's unieke gave, deze haast abstracte duizend jaar oude leer te vertalen naar de herkenbare werkelijkheid van ons hedendaagse leven.

Bijbehorende meditatie op cd: **Osho Mahamudra Meditation**
a meeting between you and the cosmos

Deze nieuwe Osho meditatie maakt het mogelijk kennis te maken met het 'niets' – daar waar geen 'ik' is. Latihan is de eerste stap naar Mahamudra, het is het lichaam toe te staan te vibreren, toe te staan puur energie te worden, immaterieel, het lichaam toe te staan te smelten en alle grenzen op te lossen.

Vrij Zijn in het hier & nu

*Vrij zijn is het doel, meditatie het middel,
- waar te beginnen, en wat is meditatie eigenlijk?*

In dit boek beschrijft Osho wat meditatie nu eigenlijk inhoudt en dat is volgens hem niet het serieuze en sombere, maar juist het speelse ontspannen en feestelijke leven. Verder maakt hij inzichtelijk hoe we om kunnen gaan met de stroom gedachten die ons dagelijks bombarderen en waar geen einde aan lijkt te komen.

Ook wordt er in het boek ingegaan op vragen van mediterenden over waar zij tegenaan lopen tijdens hun meditatie. Osho's betoog wordt doorspekt met veel verrassend actueel aandoende anekdotes en tijdloze verhalen om zijn visie te verduidelijken. Op het einde worden verschillende meditatiemethoden beschreven.

De bijgevoegde cd bevat een geleide meditatie: Praten met je Lichaam, zodat de lezer ook zelf praktisch aan de slag kan gaan.

Meditatie – de eerste en de laatste vrijheid

het Osho meditatie handboek

Waarom heet meditatie hier: de eerste en de laatste vrijheid?

Omdat vrij te zijn van de mind, de enige en ultieme vrijheid is. Wat is vaak het geheim achter opgewekte evenwichtigheid en een algemeen gevoel van welbehagen? Meditatie! Want zo voelt men zich als het hoofd een moment leeg is, als de voortdurende stroom van gedachten een moment tot stilstand komt. En meditatie kan de stroom dopaminen die dat geluksgevoel veroorzaken verhogen zonder de extra calorieën van bijvoorbeeld chocola. Osho meditatie technieken met begeleidende muziek op cd:

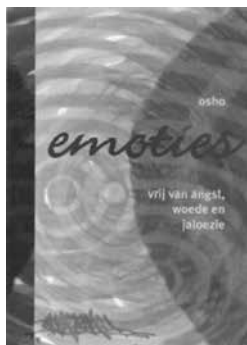
Osho Kundalini meditatie

bevat videoclip met instructies

Door middel van schudden en trillen worden blokkades opgeheven, waarna de energie weer vrij kan doorstromen en het opstijgen van de koendalini door het vrije ruggenmergkanaal ervaren kan worden. Meest populaire van de actieve Osho meditaties.

En nog meer Osho meditaties:

Chakra Sounds, Chakra Breathing, Dynamic, Gourishankar, Heart Meditation, Mandala, Mahamudra, Nadabrahma, No-Dimensions, Nadabrahma, Nataraj, en Whirling.

Emoties – vrij van angst, woede en jaloezie

Juist in moeilijke situaties is het belangrijk dat men zich niet door zijn emoties laat overweldigen.

Osho's inzicht in de emotionele natuur van mensen reikt veel verder dan die van de conventionele psychologie. In dit boek maakt hij de lezer vertrouwd met de mogelijkheid iedere situatie met rust en bezinning tegemoet te treden.

Nee, dit is geen hoe-moet-ik-doen/zijn-boek. Het is een lamp die je, ongeacht wie je bent, kunt gebruiken om licht te brengen in de verborgen hoekjes van de eigen unieke individualiteit.

Het Boek van Zijn

Deze volledig bewerkte versie van een klassiek Osho boek over het thema 'zijn', biedt een complete routeplanner naar het hier-en-nu.

De unieke wijsheid van zen biedt ons in Het Boek van Zijn inzicht in hoe we met onze relaties omgaan. Want juist in liefde razen de emoties zo vaak van het bovenste uiterste naar een ongenueanceerde negativiteit, en is het oh zo moeilijk in het gulden midden te blijven. Met het inzicht van zen blijven de meer duistere kanten daar waar zij horen: op een afstand en buiten de deur van onze dagelijkse beslissingen.

Door antwoord te geven op levensvragen zoals 'wat is liefde,' 'hoe kan ik gelukkig worden,' en ook 'wat is bewustzijn,' gaat Osho uitvoerig in op problemen die het zo moeilijk maken 'gewoon hier te zijn.' Maar zijn visie reikt nog voorbij de horizon van deze regelmatig terugkerende wezenlijke vragen, en geeft een dieper inzicht in het leven met onszelf en onze relaties: dat we onszelf kunnen vertrouwen en levendige relaties kunnen aangaan, en zo ons uiteindelijke potentieel kunnen leven.

Leven Liefde Lachen – *het kleine abc van levenslust* 'De dag dat de mens vergeet te lachen, de dag dat de mens vergeet speelt te zijn, de dag dat de mens vergeet te dansen, is hij geen mens meer; hij is naar een niet-menselijk niveau gevallen. Speelsheid maakt hem licht, liefde maakt hem licht, lachen geeft hem vleugels. Door met vreugde te dansen, kan hij de verste sterren aanraken, kan hij de diepste geheimen van het leven leren kennen.'

- Leven: 'Mijn boodschap is heel eenvoudig: leef het leven zo gevaarlijk mogelijk. Leef het leven totaal, intensief, hartstochtelijk, want buiten het leven is er niets anders goddelijk.'

- Liefde: 'Liefde kan hier-en-nu het paradijs creëren. Heb meer lief, heb zo veel lief, dat je uiteindelijk zelf een bron van liefde wordt – en verder helemaal niets.'

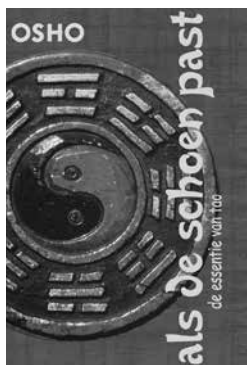
- Lachen: 'Lachen brengt je weer in je eigen energie. Iedere pees van je wezen wordt levend, en iedere cel van je wezen begint te dansen.'

De laatste illusie – een andere kijk op leven en sterven

Een verzameling teksten en korte meditaties met een andere kijk op de thema's dood en sterven:

- * De enige zekerheid in het leven is de dood
- * De mythe van onze sterfelijkheid
- * Klamp je niet vast
- * Het Tibetaanse Dodenboek
- * De werkelijkheid die niet sterft
- * Het recht om te sterven
- * Leer van het leven te houden nu het nog kan

‘Als je je droefheid kunt veranderen in viering, zul je ook in staat zijn je dood te veranderen in opstanding. Leer dat, terwijl er nog tijd voor is. Laat de dood niet komen, voordat je de geheime alchemie hebt geleerd hoe onedele metalen te veranderen in edele metalen. Als je feestvierend kunt gaan, kan de dood je niet doden. Integendeel, jij hebt de dood omgebracht. Begin er maar mee, probeer het maar. Er valt niets te verliezen.’

Als de schoen past – de essentie van tao

Tswang Tse is een van de zeldzaamste bloemen, nog zeldzamer dan Boeddha of Jezus.

Want bij Boeddha en Jezus ligt de nadruk op inspanning, en bij Tswang Tse ligt de nadruk op ontspanning.

De essentie van tao is: ‘wat ontspannen gaat, is goed.’ Deze handleiding neemt je mee te ontdekken wat hier precies mee bedoeld wordt, en hoe je deze levenswijshouding in je leven verwerkelijken kan. De titel van het boek komt uit het eerste verhaal, waar Tswang Tse zegt:

‘Zo voel je, als de schoen past, je voet niet;
als de riem past, je buik niet.
En als het hart op de goede plaats zit,
denk je niet aan voor of tegen.’

Kleine boekjes over relateren

- Allereerst Zijn & dan Verliefd Samenzijn
 - Het Kleine abc van Liefde
- & opvoeding**
- Kinderen en ouders

Osho Zen Tarot

het transcendentale zenspel

Tarot wordt van oudsher gebruikt om ons verlangen te bevredigen naar begrip van het verleden, of om de toekomst te voorspellen. Het Osho Zen Tarot richt zich erop een inzicht te geven in het hier-en-nu. Het is gebaseerd op de wijsheid van zen.

De kaarten zijn afbeeldingen van prachtige hedendaagse schilderijen van Deva Padma, makkelijk te begrijpen en mee in contact te komen. De bijgesloten uitvoerige handleiding

geeft fingerwijzingen naar waar het allemaal om draait. Teksten uit Osho's lezingen over zen voegen zijn meesterlijk inzicht toe aan het Hier en Nu.

‘Creativiteit is de kwaliteit die je in je bezigheden stopt. Ze is een levensopvatting, een innerlijke benadering – hoe je de dingen bekijkt... Niet iedereen kan een schilder zijn, en dat hoeft ook niet. Als iedereen schilder was zou het er lelijk uitzien in de wereld; in zo’n wereld kun je bijna niet leven. En niet iedereen kan een danser zijn, en dat hoeft ook niet. Maar iedereen kan creatief zijn.

Wat je ook doet, als je het met vreugde doet, als je het met liefde doet, als je doen niet uitsluitend gebaseerd is op winstbejag, dan is het creatief. Als er binnen in je iets uit groeit, als het jou laat groeien is het spiritueel, dan is het creatief.

Houd van wat je doet. Wees meditatief terwijl je het doet – wat het ook is!’

Zen Tarot handboek

Een leesboek ter verdieping van het gebruik van het Osho Zen Tarot, door uitgebreide teksten bij alle 79 kaarten.

Het biedt een uitgebreide introductie tot de hier-en-nu aanpak van zen. Deze aanpak voedt het inzicht dat het goed is bewust de uitdagingen van het dagelijks leven tegemoet te treden. En zo kan dan het inzicht ontstaan dat de toekomst een uitvloeisel is van ideeën, gebeurtenissen en houdingen nu. Het accent ligt bij Osho niet op de systematiek van de tarot of de voorspellende waarde, maar meer op de verdieping van een situatie in het dagelijks leven, zoals bijvoorbeeld: alleen-zijn, creativiteit en speelsheid.

Je hoeft niets te begrijpen van tarot en leggingen om van het Osho Zen Tarot en van dit boek te kunnen genieten. Het zijn ware cadeautjes, voor een ander of... voor jezelf.

Het boek bevat een kruistabel met verwijzingen naar de Rider-Waite en de Crowley tarot

Een catalogus van boeken van Osho, en van meditatiemuziek is verkrijgbaar bij:

Osho Publikaties
Churchillstraat 11
7091 XL Dinxperlo
tel. +31 (0)315-654 737
www.osho.nl
www.zentarot.nl

Neem voor verdere informatie over Osho contact op met het
Osho International Meditation Resort
17, Koregaon Park
Pune 411 001 (MS)
India

www.osho.com

is een uitgebreide meertalige website waarop o.a. een magazine te vinden is, Osho boeken, Osho TALKS in audio en video formats, het Osho Library tekstarchief in het Engels en het Hindi, en uitvoerige informatie over Osho meditaties. Daarnaast het programma van de Osho Multiversity en verdere informatie over het Osho International Meditation Resort.

Verdere websites:

<http://OSHO.com/allaboutosho>
<http://OSHO.com/resort>
<http://OSHO.com/magazine>
<http://OSHO.com/shop>
<http://www.youtube.com/OSHO>
<http://www.oshobytes.blogspot.com>
<http://www.Twitter.com/OSHOtimes>
<http://www.facebook.com/pages/OSHO.International>
<http://www.flickr.com/photos/oshointernational>

voor **Osho International Foundation:**
www.osho.com/oshointernational,
oshointernational@oshointernational.com